

vzklikamo: Ali imamo Slovenci sploh kako parlamentarno delegacijo?

Konstitucija gorilškega deželnega zbora. Slovenci so izvolili za deželni odbor, dr. Gregorčič, ki ga nadomestjuje dr. Franko, in sodnega svetnika Dominika, ki ga nadomestja dr. Podgornik. Med tem ko dr. Gregorčič ne bo izvrševal odborništv in bo dejanski deželni odbornik dr. Franko, se preseli Dominik v Gorico stopivši za to dobo v dopust. Slovensko ledino bosta torej orala dr. Franko in Dominik. Ne vemo, če je ta rešitev bila idealna in če je sploh bila dobra. A opuščamo namenoma vsako kritiko. Mnenja pa smo, da sta ta gospoda zdaj odgovorna vsi narodni javnosti na Gorškem, da bosta v deželnem odboru prava moza, a ne le odločna, tudi marljiva. Nista morda odgovorna le kakemu društvu ali svojim ožjim volilcem. Delati, delati in zopet delati, to je njih naloge. Vse od važne do malenkostne zadeve, nič jima ne sme uiti. Mi jima želimo čim največ uspeha. Upamo, da bomo mogli poročati o mnogih njihovih delih, o poštovitvalnosti, o vztrajnosti. To pa seveda pripomnimo; če bi se ljudstvo varalo v velikih svojih nadah, potem bode »Dan« svobodna tribuna, kjer bomo brez najmanjšega obzira ožigosali vsaktero komodnost, nedostojnost in narodno malobrižnost. Italijani so izvolili odbornikom dr. Flego- ta odvetnika v Gorici (klerikalec) in dr. Pinausiga.

Kranjski deželni zbor.

Nekoliko opomb.

V včerajšnje poročilo se nam je vrnilo več tiskovnih napak, ki pa niso tako velike, da bi kvarile smisla; taka je samo ena, ki jo v naslednjem popravljamo: Posl. dr. Pegan ni zahteval od ljub. policijskih stražnikov znanja italijanščine, temveč ravno nasprotno, on je zahteval, da zadostuje za sprejem v službo znanje slovenščine in malo nemščine, znanje italijanščine pa da se ne zahteva. Razložek je bistven in zato popravljamo to tiskovno napako.

Poročevalci so reveži, ker morajo cele ure sedeti v onih kurnikih in pisati, nimajo pa prostora, kjer bi mogli vsaj eno cigareto pokaditi, ker je po vseh hodnikih napisano, da je kaditi prepovedano, uslužbenci pa strogo pazi na to, da se ta prepoved respektira. V kuloarje je poročevalcem zabranjen prihod, kdo ve iz katerega vzroka. Ali ako je temu že tako, naj bo pravica vsaj za vse enaka in naj se poročevalca one abskurne cunje (»domačina«) ne protežira pred drugimi poročevalci. Ta večno pijani človek namreč lahko prihaja v kuloarje, kadar hoče in nihče mu nič ne reče, ako bi pa kak drugi poročevalec hotel priti tam, bi bili gotovo vsi sluge takoj po konci in morda bi celo sam dež. glavar prišel »delati red«. Malo več ozira bi deželnozborsko predsedništvo moralo imeti nasproti poročevalcem, ako pa že nobenih ozirov noče imeti, naj bo vsaj nasproti vsem enako brezobzirno.

Včerajšnja seja.

se je začela ob 11. uri dopoldne. Posl. Gangl in tovariši so vložili na dež. predsednika naslednjo interpelacijo:

»Konfiscirana je bila 10. številka lista »Slovenski Branik« zaradi tehle stavkov, priobčenih v članku »Borovlje na Koroškem« — narodno ogrožene na str. 238.:

Želeli bi, da bi bili slovenski lovci bolj zavedni in podpirali obe boroveljski narodni podjetji: Lud. Borovnika in prvo boroveljsko orožništvo. Slovenski puščarji naj kupujejo puške od boroveljskih nemških trgovcev ali dunajskih trgovcev, ki dobivajo puške iz Borovlj. Žalostno, toda resnično.

Podpisanci se usojajo vprašati gospoda deželnega predsednika:

1. Ali mu je znana ta konfiskacija?

2. Kaj hoče ukreniti, da se ne bodo zaplenjali listi zgolj zaradi tega, ker zastopajo gospodarske koristi slovenskih trgovcev na Koroškem?

Podpore gasilnim društvom.

Dež. predsed. baron Schwarz je odgovoril na interpelacijo poslanca Turka in tovarišev glede podpore iz gasilskega zaklada. Dež. predsednik se je v svojem odgovoru skliceval na nekatere paragrafe, ki dajejo deželni odboru neomejeno pravico razdeljevati podpore iz gasilskih pristojbin 2%, ki jih plačujejo zavarovalne družbe in da vlada nima pri tem razdeljevanju nobene besede. Glede

razdelitve enoodstotne pristojbine za podpore gasilcem, ki so v službi ponesrečili, pa poizvedbe še niso končane.

Klerikalci so bili s tem odgovorom močno zadovoljni in so klicali »bravo«, interpellant je pa predlagal, da se otvori o odgovoru debata, končno je pa ta svoj predlog umaknil, ker je najbrže sprevidel, da takointako ne bi nič pomagalo.

Nujni predlog glede Slovenske šole v Kočevju.

Posl. Ribnikar je utemeljeval svoj nujni predlog o ustanovitvi slovenske šole v Kočevju. Iz njegovih izjavanj posnamemo:

Slovenski starši v Kočevju so nabirali podpise za ustanovitev slovenske šole in nabralo se je več podpisov, kakor jih zakon zahteva in ker je slovenskih otrok toliko, da bi se šola morala takoj otvoriti, je šolska oblast uvedla potrebne poizvedbe, potem jih je pa naenkrat ustavila. Dotična prošnja se pa sedaj nahaja v rokah rudniških organov, ki terorizirajo starše, ki so podpisani na prošnji in so zaposleni v rudniku, preteč jim, da jih odpustijo iz službe, ako podpisov ne preklicajo. Ker ima predlog samo narodni smoter, je govornik prepričan, da bodo zanj glasovali tudi zastopniki nasprotna slovenske stranke.

Nujnost je bila sprejeta z vsemi slovenskimi glasovi in predlog je bil izročen šolskemu odseku.

Proračunska debata.

Besedo k razpravi o proračunu dobi posl. dr. Triller, ki podvrže ostri kritiki deželno gospodarstvo in postopanje večine. Dotaknil se je tudi predvčerajšnje razprave o slovenski žurnalistiki, ki bi lahko izostala in je izrazil svoje začudenje, da je dež. predsednik molče poslušal napade na porotnike. Naprednjaki so mirno prenašali napade, z ozirom na napade na dr. Tavčarja pa pravi, da se bo njegovo ime bleščalo v slovenski politični in kulturni zgodovini, ko ne bo več Jarcev. Deficit v dež. proračunu od leta 1908, dalje vedno raste, četudi je prejšnja večina razpolagala z manjšimi sredstvi. Deželna bilanca je že pasivna, pod prejšnjo večino je pa bila aktivna za par milijonov. Denar se švinstira iz strankarstva, večina je nelojalna in korumpirana. (Klerikalci protestirajo.)

Posl. dr. Lampe je odgovarjal dr. Trillerju in pravi, da dežela veliko žrtvuje iz melioracijskega zaklada tudi za Ljubljano in dokazuje to z deželnim prispevkom za dela v Ljubljani, ki niso potrebna radi osuševanja Barja, ker za to je zadostovala poglobitev Gruberjevega kanala. Njegova stranka sploh ni nikdar nasprotnikom naravnost škodovala, ali milost jim je večkrat odrekla. Končno se dr. Lampe zavzame za klerikalne denarne zavode.

Ko je že govoril dr. Krek kot poročevalec, sta bila sprejeta naslednja predloga finančnega odseka: Deželni račun za leto 1911, z razkazom deželne imovine in deželnih dolgov ob koncu leta 1911, se odobri, in

Deželni račun za l. 1912, z razkazom deželne imovine ob koncu l. 1912, se odobri.

Dr. Tavčar proti večini.

Besedo dobi dr. Tavčar, ki je najprej povdaril, da vsi napadi, ki letijo na napredno stranko, padajo na njegovo glavo. Napadajo ga, da je lastnik »Slov. Naroda«, v resnici ima pa samo 70 delnic »Narodne tiskarne«, njegov vpliv na pisavo »Slov. Naroda« je pa tako majhen, da je pri zadnji seji upravnega odbora propadel neki njegov predlog, sprejet je pa bil neki drugi predlog. Dr. Tavčar je nadaljeval:

Pred leti sem sprožil misel, naj bi se iz političnega boja izločili osebni napadi, ali dr. Susteršič takrat ni hotel dati podpisa na tako izjavo, češ, da nima vpliva na »Slovenca«. (Dr. Triller: Dr. Tavčar pa ga mora imeti na »Slov. Narod«). Zato ni bilo iz stvari ničesar, razmere so se tako razvile, da se mi vsiljuje nehoti te-le rekriminacije: Ko je kandidiral prijatelj Ivan Hribar v drž. zbor, ga je glasilo vašega delavstva sleklo do nagega. (Ribnikar: Pa še danes nima zadoščanja.) V glasilo nekega poslanca, ki je član vašega kluba na Dunaju, so nesramno napadli moje ženo in jo opsovali z besedo »poučnice ženske«, drugega mojega sorodnika pa so naravnost opljuvali. Zato še dosedaj nisimo dobili nobenega zadoščanja, ker je dotični odgovorni urednik utekel in se skril. Tako postopajo in tako se bojujejo vaši listi, a proti nim nimate žal besede. In vendar piše na primer »Slovenec« semtertja tako, da se mora reči, da to ni katoliško glasilo, marveč najbolj smrdljiva kloaka. Govorec o deželnem jamstvu za »Ljudsko posojilnico« in o interpelaciji o nji je naglašal govornik, da je

krivično, ako dež. zbor priznava deželno jamstvo samo tistim zavodom, ki so v »Zadružni zvezi«, druge pa izključuje od te garancije. Vsiljuje se vprašanje: Ali je treba takšnemu sklepu sankcije? Deželni predpisi pravijo, da je treba cesarske sankcije za vse zakone, ki deželo finančno obremenjujejo. Sankcija pa je tudi potrebna, ako se dež. doklade zvišajo nad 10%. Dež. predsednik je pritril mnenju dež. odbora, da za oni sklep o prevzetju jamstva za denarne zavode ni treba najvišje sankcije. Vprašati je treba gospoda barona ali je govoril samo v svojem imenu ali v imenu centralne vlade?

Dr. Susteršič se razvname.

Čudno: Kakor hitro se omeni »Ljudska posojilnica«, pa se dež. glavar razvname, se začne za njo potegovati, da jamči dežela kranjska za vsak vinar, ki je v tem zavodu naložen. Tako je bilo tudi tukaj, ko je dr. Tavčar omenil »Ljudsko posojilnico« in je končno izjavil, da o tem sploh ne dovolj govoriti.

Dr. Tavčar torej o tem predmetu ni smel več govoriti in se je dotaknil kompromisa, ki ga je narodno-napredna stranka sklenila leta 1909, s predloženjem vlade s klerikalno stranko. Po tem kompromisu se volilni red za mestne občine ne bi smel spreminjati. Klerikalci se pa tega kompromisa niso držali in vlada tudi ne, ki jo je zastopal pri pogajanjih dež. predsednik baron Schwarz. On bi izpolnil vsako obvezo, ki bi jo prevzel kot načelnik stranke in če bi moral tudi prisiliti stranko k temu.

Dr. Tavčar prerokuje klerikalcem pogin.

Dalje je dr. Tavčar žigosal postopanje deželnozborske večine z Ljubljano in preganjanje naprednega učiteljstva, na koncu je pa zaklical večini: Ako boste nadaljevali s tako politiko, boste neizogibno propadli, ako ne fizično, gotovo pa pred svojo vestjo, ako je sploh še kaj imate!

Napredni poslanci so dr. Tavčarju zivahno odobraval, potem je pa dež. glavar — ob 1. uri popoldan — prekinil sejo in zaukazal nadaljevanje ob 4. uri popoldan.

Dr. Susteršič se opravičuje.

Popoldanska seja se je res začela ob 4. uri, kakor je bilo določeno in ni bilo obilnatne zamude.

Dež. glavar dr. Susteršič odgovarja dr. Tavčarju glede prelomljenega kompromisa in pravi, da se je on držal kompromisa. Kompromis se je namreč nanašal samo na takratno stanje, da namreč večina ne anulira mandatov poslancev Višnjakarja in Lenarčiča in v podkrepitev svojih trditvev navaja zapisnik neke deželnozborske seje. — Za tem dobi besedo

poslanec Gangl.

ki takoj uvodoma izjavi, da izjavi posl. Jarca, češ, da s tako stranko (nar. napr.) ni možno skupno razpravljati, ni odsev akademično izobraženega človeka. Gospodje, odkar sem član te zbornice, imam zavest, da je bilo delo moje in mojih somišljenikov pošteno, resno in smoteno. Bil sem član ustavnega in sem še član šolskega odseka. Vprašam, ali nisem v vseh raznih predlogih in načrtih z vso resnostjo utemeljeval svoje predloge, od katerih so bili mnogi tudi sprejeti? Zato ne smemo dopustiti, da bi te besede posl. Jarca ostale negrajane. Mi smo vedno v prvi vrsti zastopali koristi ljudstva in naših volilcev, ali stališče večine nasproti nam je bilo vedno: negacija.

Govornik se je potem podrobno pečal s potrebami Idrije, za katere večina ne pokazuje nobenega razmerja in jo zastavlja vedno, povsod in pri vsaki priliki. In ne samo, da v proračunu ni nobene postavke, od katere bi Idrija, od katere dobiva dežela na leto okroglo 80.000 kron, imela kako korist, temveč dež. odbor še mestno občino tako šikanira, da ni od obč. avtonomije čisto nič več ostalo, ker se proti vsakemu sklepu vlaga rekurz, ki mu deželni odbor vedno tudi ugodí. Nič revnih dijakov ne more podpirati Idrijska občina, ker je obč. odbor črtal iz njene proračuna postavko v ta namen.

Dr. Lampe: Obrnite se na upravno sodišče.

Gangl: Vaše s'ce naj bo upravno sodišče. Sicer pa se mora obč. svet Idrijski tolikokrat pritoževati na upravno sodišče, da bi se moral tam ustanoviti poseben oddelek za idrijske zadeve in iz tega se vidi, koliko je vredna taka občinska avtonomija. Ali prišel bo čas, ko pride resnica na dan! (Posl. Ribnikar: In obračun tudi!)

Za volilno reformo.

Posl. Gangl zagovarja potem svoj predlog za uvedbo splošne in enake volilne pravice za deželni zbor, predlog, ki ni nov, ker ga je iznašal že večkrat. Ta zahteva se na-

haja v programu obeh slovenskih strank in ako hočemo ostati zvesti našim programom, moramo ostati za uvedbo splošne, enake, tajne in direktne volilne pravice s proporcionalnim sistemom vsi kot en mož. Ugovor, da se bo vlada temu upirala, ker stoji na stališču, da so dež. zbori interesna zastopstva, ne velja, ker ljudstvo ni takaj radi vlade, temveč je vlada radi ljudstva. Sicer se je pa svojožno vlada upirala tudi uvedbi splošne in enake volilne pravice za državni zbor, ali ko so delavske mase grmele pred drž. zborom za to svojo zahtevo, je vlada morala odnehati.

Težava je v tem, da bi se temu upiralo veleposestvo, ki ima pri eventualni volilni reformi neto-pravico, ali tudi temu se da izogniti: naj se eventualno pusti veleposestvu njegov privilegij, mi pa vpeljimo splošno in enako volilno pravico. Naša dolžnost je poslušati glas ljudstva, ki prihaja: odprite mi vrata!

Govornik je zato, da se pozove vlado, da uvrsti mesta Idrijo, Kranj, Kamnik in Škofjo Loko v III. razred aktivitetnih doklad za državne uradnike, končal je pa z Aškerčevimi besedami:

»Za nami strahopetec ne hodi na nikar!«

Tudi Schwarz se opravičuje.

Dež. predsednik baron Schwarz se tudi opravičuje, češ, da ni prelomil svoje besede, ki jo je dal povodom kompromisnih pogajanj med narodno - napredno in klerikalno stranko glede volilne reforme.

Posl. dr. Triller obljublja, da se bo o tem še govorilo.

Deželni glavar — branitelj Avstrije.

Besedo dobi posl. Ribnikar, ki omenja poročilo v »Slovencu«, po katerem se je predsednik graškega nadsodišča Pittreich žaljivo izrazil o slovenskih sodnikih, ker je opravil čedalje imenovanja nemških sodnikov na slovenskem ozemlju s trditvijo, da so nemški sodniki sposobnejši od slovenskih. Ako se je on res tako izrazil, potem je to nečuvna žalitev ne samo naših sodnikov, temveč vsega slovenskega in jugoslovenskega naroda. To pokazuje neomejeno sovraštvo avstrijske birokracije do Jugoslovčanov in iz tega se vidi, da je na mesto Turčije, ki so jo naši bratje porazili, prišla Avstrija ko neozdravljiv bolnik.

Dež. glavar dr. Susteršič: Ne dovoljujem, da bi se Avstrijo primerjalo Turčiji.

Arnaud bi moral biti...

Posl. Ribnikar nadaljuje in pravi, da se vrsti vse avstrijsko vprašanje okoli § 19. osnovnih zakonov, ki zajamčuje vsem narodom enake pravice, ali to se ne izvršuje. Nemci imajo vse pravice, Slovenci in Jugoslovani sploh pa nobenih in morali bi biti Arnaud, radi katerih morajo naši bratje še zdaj kri prelivati, pa bi bili deželni pravici...

Justične razmere.

Ostri kritiki je potem podvrgel govornik justične razmere na Slovenskem, zastopavanje slovenskih in vithotapljavanje nemških sodnikov, ki se vrši sistematično, ne da bi deželnozborska večina, ki pravi, da ima vso moč, proti temu kaj ukrenila.

Enako je s političnim uradništvom in finančno prokuraturo, ki dosledno prezira slovenski jezik, pri železnicah pa tudi ni nič boljše. Govornik se obrne proti večini in vpraša: »Kaj ste, gospodje od večine, storili v obrambo naših pravic?

Mi se moremo bojevati tudi za to, da se vpelje slovenščina v notranje uradovanje in nam ne more biti vseeno, kakor se je izrazil dr. Pegan.

Šolstvo.

Temeljiti kritiki je podvrgel posl. Ribnikar tudi šolstvo na Kranjskem, posebno dejstvo, da še vedno nimamo slovenskih srednjih šol, ki so predpogoj za ustanovitev vseučilišča, potrebno je pa tudi priznane reciprocitete zagrebškega vseučilišča.

Nekateri ugovarjajo poslovenjenju srednjih šol, češ, da potem mladina ne bo znala razsko, kar pa ni res, ker se pouk reformira — to je tudi rezultat ankete slov. profsorskega društva — da se mladina lahko popolnoma nauči nemško, srednja šola pa takointako ni samo zato, da se mladina nauči nemško, ker zato zadostuje guvernant. Edina popolna slovenska gimnazija je sedaj v St. Vidu (Zavodš. St. Stanislava) in on odkrito in lokalno priznava, da so učni uspehi zelo dobri in da se učenci nemščine naučijo celo bolj kot na drugih zavodih. (Dr. Lampetu se dobro zdi to priznanje zavodom v St. Vidu, Ribnikar mu pa odgovori, da hoče biti objektiven in odkrit.)

Tudi srednješolski profesorji slovenske narodnosti so vedno zastopljeni nemškimi profesorjem, ki veliko hitreje napredujejo v službi. Za to svoje trditve navaja govornik več kričečih slučajev in očitno klerikalnem njihov dogovor z vlado, po katerem se nastavlja na nemških srednjih šolah na Kranjskem samo nemški profesorji. (Klerikalci ugovarjajo in pravijo, da tega dogovora ni.)

Obširno se je potem pečal govornik s šolstvom na Kočevskem in očitno klerikalcem, zakaj ne napravijo reda, ki imajo tudi v dež. šolskem svetu vsi moč.

Končno se je govornik obrnil proti večini in jo vprašal:

»Kako si predstavljate rešitev slovenskega in jugoslovenskega vprašanja, ako so vse nemške koncesije kupljene s slovensko krvjo?« (Klerikalci protestirajo.)

Treba omeniti, da so one mumijske, ki zastopajo v dež. zboru kakih petdeset aristokratov, ves čas Ribnikarjevega govora posmehljivo gledale proti njemu, kakor bi ho-tele reči: Govori ti kolikor hočeš, mi Nemci napredujemo... Tudi pri tej priliki se je moglo videti, kak anahromizem je onih deset mumij v kranjskem deželnem zboru in kako nasilje na pravicah slovenskega ljudstva!

Dež. predsednik baron Schwarz je zavračal očitanja posl. Ribnikarja na naslov justične uprave...

K besedi se je oglašil grof Barbo. Poročilo o koncu seje, ki je trajalo pozno v noč, približno jutri.

Dnevni pregled.

Jutri bodo zopet duhovniki po priznanih pridigovali, da ni res, kar pišejo napredni listi, da je vse laž itd. Dr. Krek pa je sam priznal, da je bil »tako neumen, da je zdravil histerično žensko« (saj veste, s kakimi zdravlili). Primerjajte to izjavo z dr. Krekovimi lažmi, ko je prvič o tem spregovoril. Laž je postala sveto sredstvo za klerikalne grehe. Prijatelji resnice, razkrinkajte jih.

Za vse enake pravice vlada v dež. zboru pod žezlom dr. Susteršiča. Dr. Lampe nemoteno zmerja celo stranko s krivoprišežniki in se ne zgodi — Ribnikar je izključen iz seje, ker si upa trditi, da se klerikalci boje debate. Dr. Krek zmerja svoje znanke z vlačugami — in se mu nič ne zgodi — dr. Novak si upa omeniti »pikantno razmerje« in je klican k redu. Enaka pravica za vse.

Kaj bi se zgodilo drugod, ko bi se v javnem zborovanju slišale stvar, kakor so se slišale te dni pri nas. To bi nastal vihar v celi javnosti. Pri nas pa smo se klerikalnih lumparji tako privadili, da sprejememo tudi take izjave dr. Kreka kot popolnoma opravičene in da sploh ni to nič takega. Profesor bogoslovja ima najprej razmerje z žensko — potem jo javno imenuje vlačugo — to ni nič takega.

Klerikalna morala. Cele knjige bi se dale napisati pod tem naslovom toda včasih en sam dogodek govori za cele knjige. Tak dogodek je bil nastop dr. Kreka, ki je po zaščito postanske imunitete imenoval svojo bivšo ljubico vlačugo. Zda pa pomislite, da so z gđc. Theimer občevali vsi klerikalni veljaki, da je z njo dopisovala in govorila gospa dr. Susteršičeva, da so jo vsi klerikalni krogi tudi visoko spoštovali. Gđna. Theimer pa ima tudi druge visoke znanke — in pri vseh teh naj velja to, kar li je rekel dr. Krek pod zaščito imunitete. In klerikalci so temu ploskali. Naravno! Onj imajo poslovno pravico za to! Zadnjič je dr. Lampe žalil ljudi s krivoprišežniki — sedaj je dr. Krek začel z vlačugami. To naj bo poštna stranka? To je morala brez primere!

Le naprej, fantje je klical dr. Krek, »kaj morala in drugo — glavna stvar je boj.« — In fantje so mu pritrdili: »Kol v roke — pa primojduš — fix — Lavdon — krucetirken, al' boste šli al' ne«. To je politika.

Liberalci imajo sedaj našo usodo v rokah je rekel klerikalni poslanec Ravnihar nekemu somišljeniku. Te besede navaja včerajšnji »Slovenski Narod« in sicer z opazko »brez komentarja«. Da je usoda in pogin klerikalne stranke v rokah naprednih poslancev vemo tudi mi, samo dragocene trenutke in odkritja je treba uporabiti. Neizprosni in brezobzirni boj proti klerikalnim sleparjem bo naredil temu konec.

Napredni Tacenski fantje privedimo v nedeljo 5. t. m. popoldne točno ob 6. uri »Vinsko trgatvo« v prostorih g. Josipa Bitenca, gostilničarja na Brodu (vulgo g. Žibert), katere polovico dohodka se nakloni družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Dobro došel, vsak bodisi meščan ali vlašcan! Kdor se želi dobro zabavati, ob petju, godbi in plesu ter rujni kapljici, naj pride k nam!

Vilko Weixl.
Prodaja vseh slovenskih časnikov

Laška kuhinja

v Ljubljani.
Od danes naprej se dobe vsak dan
sveže morske ribe
in najboljšo vino Teran iz de-
želne kleti Parenco.

Dva stanovanja

in podzemeljska klet
se odda na Zaloški cesti št. 95,
poleg šole. Natančneje se poizve
pri Seidlinu v Spodnji Šiški.

Mednarodno spedijsko podjetje R. RANZINGER, Ljubljana.

Ustanovljeno 1878. Telefon št. 60.
Podjetje za prevozno ces. kr. priv. juž. železnice. — Carinska agentura c. kr.
glavnega carinskega urada v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani.
— Reekspedicija in skladišča. — Ekspresni promet obojestr. — Transport in
shranitev mobilja. — Agentura avstrijskega Lloydja.
Pisarna v mestu: Selenburgova ulica 8. — Centrala in skladišče: Cesta na
južno železnico 7. — Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor.

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster
Gospodarska ulica št. 5
se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po
meri. — Inozemskega in domačega blaga veeno na izbero. — Spre-
jema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmjerne. — Izdeluje
vsakovrstne svetovno znane gume iz svil in blaga, trpežne tudi za
eksport po morju. 229

F. K. Kaiser, puškar,
Ljubljana, Selenburgova ulica 6.
Velika zaloga najboljših pušk, samo-
kresov, pištol, ter lovskih priprav.
Umetalni ogenj. Topič „Salut“.
C. kr. prodaja smodnika. Vse priprave za ribištvo iz najboljših tovarn.
Pišite po cenike.

Modni salon

Stuchly-Maschke

8 Ljubljana, Zidovska ulica 3
priporoča cenj. damam tu in na deželi svojo bogato zalogo
- zimskih klobukov in športnih čepic -
za dame in deklice po najnižji ceni.
Popravila točno in ceno. Žalni klobuki vedno v zalogi.
Priznana dobro blago — nizke cene.

Oglejte si

pred nakupom izdelane obleke, sukna in pelerine za odraslo in
:: šolsko mladino ::
v trgovini
„Pri Škofu“
Ljubljana, Pred Škofijo št. 3 — zraven škofije —
nasproti gostilni „Pri Sokolu“.

Kavarna
odprta celo
noč.
„LEON“
Gostilna
Florjanska ulica št. 6.

Gramofonske plošče
Plošče preje K 4—
sedaj samo K 1.95
Velikanska zaloga
gramofonov!
Zahtevajte cenike.
K 1.95 K
25 cm velike, dvo-
stranske, priznane
najboljše znamke
prodajam radi velike
zaloge pod last. cen.
F. F. Najec,
Ljubljana, Stari trg št. 9.

Lepa hiša

v Spodnji Šiški, pripravna za vsako
obrt, se radi družinskih razmer prav
ceno prodaja. — Ravnotam se prodaja tudi
dva sokolska kroja. — Natančneje v
„Prvi anončni pisarni“.

Lasne kite

najfinije kakovosti po 5, 7, 9 in
12 kron — vse vrste lasne podlage
in mrežice — barva za lase in brado
„Neril“ po 2 in 4 K — toaletne po-
trebščine — lasulje, brade in druge
potrebščine za maskiranje, vse po
zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trančo št. 1,
(vokal Mestnega in Starega trga).
Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okus-
no. Kupuje zmešane in rezane ženske lase.

Vseh vrst damski klobuki

najcenejše samo v
modnem salonu

Al. Vivod-Mozetič

Ljubljana, Pred škofijo 21, II. nadstr.
(poleg rotovža).
Sprejemam vsa popravila.

Ustanovljena leta 1831. Ustanovljena leta 1831.
Največja zavarovalnica avstro-ogrske države
C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu
Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg-Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.
Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvo in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, požar in zvonov. — Na življenje
in za doto v vseh mogočih sestavih. — Tekom leta 1912. se je zavarovalo 21.980 oseb za kapital na 180 milijonov kron na življenje. —
Družba je izplačala za škode nad 1113 milijonov kron. — Premoženje družbe znaša nad 484 milijonov kron.

Splošna hranilnica v Trstu

osnovana po načelih hranilničnega regulativa z dne 2. septembra 1844. leta, je pričela poslovati s
1. oktobrom t. l.
Uradi v ulici Torre Bianca št. 41. Uradne ure od 9.—12. dopoldne in od 3.—5. popoldne.
Vložna obrestna mera 4%.
„Splošna hranilnica“ v Trstu je edini slovenski zavod na Primorskem, ki je upravičen sprejemati
vloge, za katere se zahteva pupilarna varnost!

Najnovije kravate za gospode,

pentlje, samoveznice in vse druge moderne fazone od naj-
cenejše do najfinejše vrste, naramnice, podveze, odeje za
potovanje, ščetke za obleko, lase in zobe, milo, parfumerija,
palice, dežniki itd. vse v največji izbiri in najboljši kakovosti v
modni in športni trgovini
P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne
pošte.

Del. glavnica: 8,000.000 K. **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad K 1,000.000.
Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih
4 3/4 %
Poslovalnica „Prve ces. kr. avstrijske državne razredne loterije.“

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraz-
novrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji,
ko nobena druga zavarovalnica.
Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z
manjšajočimi se vplačili.
Rezervni fond K 58,461.432.56. — Izplačane
odškodnine in kapitalije K 123,257.695.77.
„SLAVIJA“ Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše
države z vseskozi slovensko-narodno pravico.
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Vsa pojasnila daje
Generalno zastopstvo v Ljubljani čigar pisarne so v lastni
bančni hiši
Gospodski ulici št. 12.
Zavaruje poslopja in vse stvari proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in naj-
kulantneje. Vse pogoje in sloves, koder posluje.
Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini
pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.